

Chùa Keo, tỉnh Thái Bình là một trong số những ngôi chùa cổ nhất Việt Nam.

KỶ 9: KẾT NỐI TINH HOA - LAN TỎA GIÁ TRỊ

Hưng Yên và Thái Bình, hai tỉnh nằm ở trung tâm đồng bằng sông Hồng, không chỉ gần gũi về mặt địa lý mà còn sở hữu nhiều nét tương đồng về văn hóa tạo nên một bức tranh độc đáo. Đây chính là nền tảng để hai địa phương kết nối, hình thành các tuyến du lịch liên tỉnh, liên vùng. Hành trình đó không chỉ làm sống lại những vùng ký ức mà còn mở ra cơ hội phát triển kinh tế, văn hóa, du lịch bền vững trong tương lai.

Một hành trình kết nối

Từ ngàn năm trước, dọc triền sông Hồng, sông Luộc, Hưng Yên và Thái Bình đã là địa bàn cư trú sớm của người Việt cổ; là phần đầu phía Nam của kinh thành Thăng Long thời Lý - Trần, đồng thời là nơi phát tích của nhiều dòng họ khoa bảng và phong trào yêu nước. Hai địa phương không chỉ giàu trầm tích lịch sử mà còn mang đậm bản sắc văn hóa vùng châu thổ Bắc Bộ. Cùng chung dòng chảy văn hóa, ngày nay những giá trị ấy đang được đánh thức và kết nối thành chuỗi sản phẩm du lịch văn hóa, tâm linh, làng nghề đặc sắc. Đây là mắt xích quan trọng trong hành trình khám phá vùng đất cổ.

Nếu Hưng Yên được biết đến với Phố Hiến - một thương cảng nổi danh vào thế kỷ XVII, một thời "trên bến dưới thuyền" được ví như một Tiểu Tràng An, đã đi vào câu ca "Thứ nhất Kinh Kỳ, thứ nhì Phố Hiến". Trong khi đó Thái Bình lại là quê hương của nhà Trần, ghi dấu những chiến công hiển hách ba lần đánh bại quân Nguyên Mông. Một điểm kết nối đặc biệt giữa hai địa phương là Văn miếu Xích Đằng (Hưng

Du khách tham quan làng nghề đan đồ Tất Viên, xã Thủ Sĩ, huyện Tiên Lữ, tỉnh Hưng Yên.

Yên), nơi thờ Khổng Tử và là Văn miếu lớn nhất trấn Sơn Nam Thượng thời nhà Lê - Nguyễn. Văn miếu lưu danh 136 vị đại khoa, trong đó có 28 người quê Thái Bình. Đây là biểu tượng cho tinh thần hiếu học, là mối giao thoa văn hóa, khoa bảng sâu sắc.

Đáng chú ý, Hưng Yên có nhiều lễ hội truyền thống như: lễ hội Chử Đồng Tử - Tiên Dung, xã Bình Minh và xã Phạm Hồng Thái (Khoái Châu); lễ hội đền Đậu An,

xã An Viên (Tiên Lữ); lễ hội cầu mưa, xã Lạc Hồng (Văn Lâm); lễ hội văn hóa dân gian Phố Hiến (thành phố Hưng Yên) thu hút hàng vạn du khách thập phương về dự, chiêm bái. Còn tại Thái Bình, lễ hội đền Trần (Hưng Hà); lễ hội chùa Keo (Vũ Thư), đền Đồng Bằng (Quỳnh Phụ) có giá trị lịch sử văn hóa lâu đời, kết hợp các trò chơi dân gian truyền thống, thi võ cổ truyền, biểu diễn hát chèo... thể hiện rõ nét tinh thần thượng võ của

người dân Thái Bình. Điểm nổi bật của hai tỉnh là các loại hình trình diễn dân gian như ca trù, hát chèo, hát văn đang được phục dựng và đưa vào không gian du lịch. Thái Bình được coi là một trong những cái nôi của hát chèo với những làn điệu truyền cảm, những tích truyện đậm chất vùng đồng bằng Bắc Bộ. Hưng Yên phát triển nghệ thuật ca trù, hát văn tạo nên bức tranh văn hóa nghệ thuật đa dạng và phong phú.

Bên cạnh đó, cả hai tỉnh đều sở hữu nhiều làng nghề truyền thống lâu đời góp phần làm giàu bản sắc văn hóa vùng đồng bằng Bắc Bộ. Hưng Yên nổi tiếng với làng nghề trồng hoa, cây cảnh (Văn Giang), làng đan đồ Tất Viên (Tiên Lữ); làng làm hương xạ Cao Thôn (thành phố Hưng Yên)... Trong khi đó, Thái Bình được biết đến với các làng nghề dệt chiếu (Hưng Hà); làng nghề bánh cày, kẹo lạc (Đông Hưng); chạm bạc, dùi (Kiến Xương)... nhiều sản phẩm thủ công độc đáo khác, tạo nên điểm nhấn riêng biệt trên bản đồ du lịch văn hóa.

Ông Đỗ Hữu Nhân, Giám đốc Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Hưng Yên cho biết: Nghị quyết số 13-NQ/TU, ngày 8/10/2021 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh khóa XIX về chương trình bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa, di tích lịch sử gắn với phát triển du lịch tỉnh giai đoạn 2021 - 2025, tầm nhìn đến năm 2030 với mục tiêu xây dựng Hưng Yên trở thành một trung tâm di sản văn hóa đặc sắc tại khu vực đồng bằng sông Hồng và cả nước - một điểm đến an toàn, thân thiện và hấp dẫn. Đến nay, toàn tỉnh đã đầu tư tư bổ, chống xuống cấp cho 210 di tích với tổng kinh phí gần 1.160 tỷ đồng; xây dựng Đề án bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể trên địa bàn tỉnh Hưng Yên giai đoạn 2025 - 2030 cho 13 loại hình di sản văn hóa. Tới kỳ vọng trong thời gian tới khi Hưng Yên và Thái Bình hợp nhất sẽ kết nối, phát triển các sản phẩm du lịch văn hóa, tâm linh, tạo sức hấp dẫn mới cho du khách trong và ngoài nước, đồng thời góp phần phát triển kinh tế - xã hội bền vững, nâng tầm chất lượng dịch vụ và sản phẩm du lịch mở rộng hợp tác liên kết du lịch Hưng Yên với các tỉnh, thành phố trong khu vực và cả nước.

Kiến tạo tương lai

Chung một dòng chảy lịch sử, hai địa phương Hưng Yên, Thái Bình đang hướng đến một chỉnh thể gần kết. Hợp tác, chia sẻ và hội tụ là chìa khóa khơi dậy giá trị văn hóa lâu đời, lan tỏa bản sắc vùng đất cổ trong nhịp sống hiện đại.

Trong bức tranh phát triển chung ấy, Thái Bình nổi bật với hệ thống di sản phong phú với 1.023 di tích, trong đó có 2 di tích quốc gia đặc biệt, 125 di tích và cụm di tích quốc gia, 610 di

tích và cụm di tích cấp tỉnh; 2 bảo vật quốc gia, 585 lễ hội, 14 di sản văn hóa phi vật thể; 22 nghệ nhân được nhà nước phong tặng danh hiệu "Nghệ nhân ưu tú"; 7 nghệ nhân được phong tặng danh hiệu "Nghệ nhân nhân dân". Đặc biệt, Thái Bình có 54km bờ biển và vùng biển rộng hàng nghìn km² thuộc khu dự trữ sinh quyển châu thổ sông Hồng với nhiều bãi ngang rộng với các cồn nổi như cồn Vành, cồn Đèn, rừng ngập mặn Thuy Trường (Thái Thụy)... còn giữ nguyên vẻ hoang sơ, là tiềm năng lớn phát triển du lịch sinh thái biển. Đến nay, toàn tỉnh có 378 cơ sở lưu trú với khoảng 5.700 buồng/phòng, quản lý và cấp phép cho 22 doanh nghiệp lữ hành. Trong năm 2024, toàn tỉnh đón 950.000 lượt khách, doanh thu đạt 700 tỷ đồng. Với đà tăng trưởng trên, năm 2025 toàn tỉnh ước đón 1,2 triệu lượt khách, doanh thu ước đạt hơn 800 tỷ đồng.

Trong khi đó, tỉnh Hưng Yên hiện có 1.804 di tích, trong đó có 4 di tích, di tích được xếp hạng di tích quốc gia đặc biệt; 177 di tích, cụm di tích xếp hạng quốc gia; 286 di tích, cụm di tích xếp hạng cấp tỉnh. Tỉnh Hưng Yên là địa phương đứng thứ 3 cả nước về số lượng di tích quốc gia. Hưng Yên còn có 8 bảo vật quốc gia, 10 di sản văn hóa phi vật thể; 567 lễ hội truyền thống; 111 loại hình tri thức dân gian; 166 làng nghề thủ công truyền thống. Ông Nguyễn Văn Dương, Phó Chủ tịch Hiệp hội Du lịch tỉnh Hưng Yên cho biết: Các hoạt động du lịch trên địa bàn tỉnh có nhiều khởi sắc, lượng khách tham quan, du lịch đến Hưng Yên ngày một tăng. Theo thống kê, năm 2024 tỉnh Hưng Yên đón khoảng 1,5 triệu lượt khách, tổng thu từ khách du lịch ước đạt khoảng 950 tỷ đồng. Mục tiêu năm 2025 tiếp tục xây dựng kế hoạch quảng bá, xúc tiến du lịch tại các thị trường trọng điểm, đồng thời mở thêm các tuyến, điểm du lịch, đa dạng sản phẩm du lịch, phấn đấu đón trên 2,3 triệu lượt khách.

Ông Nguyễn Anh Tuấn, Phó Giám đốc phụ trách Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Thái Bình nhấn mạnh: Thái Bình có ba mặt giáp sông, một mặt giáp biển, một địa hình hiếm có đã tạo nên bản sắc văn hóa sông nước độc đáo. Chính không gian ấy đã thôi thúc nên con người nơi đây tính cần cù, chịu khó, bản lĩnh

Ông Trần Hữu Nam, Bí thư Huyện ủy Hưng Hà, tỉnh Thái Bình

Đôn và những sân golf... trở thành vùng du lịch hải hòa, đậm nét trong tương lai.

Bà Nguyễn Thị Sen, Giám đốc Trung tâm Thông tin - Xúc tiến du lịch tỉnh Hưng Yên

trung của vùng. Việc gìn giữ, phát huy các giá trị văn hóa chung là động lực phát triển mạnh mẽ trong tương lai của tỉnh Hưng Yên (mới).

Ông Nguyễn Thanh, nguyên Giám đốc Sở Văn hóa - Thông tin tỉnh Thái Bình

đều đang chủ động bước vào hành trình kiến tạo thương hiệu du lịch vùng. Hưng Yên (mới) không chỉ là một điểm đến mà là một hành trình cảm xúc - nơi mỗi bước chân được dẫn dắt bởi câu chuyện, ký ức và niềm tự hào.

Hưng Hà sẽ là điểm hội tụ văn hóa tâm linh và du lịch trải nghiệm nhất là khi khoảng nóng Duyên Hải đưa vào sử dụng. Khi hợp nhất hai tỉnh, vùng du lịch này sẽ được nằm trong vùng lõi của các tỉnh đồng bằng sông Hồng, hình thành bến nước du thuyền gần với đền Trần, đền Tiên La, khu lưu niệm nhà bác học Lê Quý

Sau khi hợp nhất, Trung tâm Thông tin - Xúc tiến du lịch tỉnh Hưng Yên sẽ khảo sát đánh giá đồng bộ những lợi thế văn hóa, lịch sử và làng nghề truyền thống và khả năng kết nối của từng tỉnh. Đây là cơ hội để Hưng Yên và Thái Bình không chỉ giữ chân du khách mà còn định hình rõ hơn thương hiệu du lịch đặc

Sau hợp nhất, tỉnh Hưng Yên (mới) có gần 4.000 di tích lịch sử - văn hóa, gần 1.000 lễ hội cổ truyền đặc sắc và hàng trăm làng nghề thủ công truyền thống. Những tài nguyên văn hóa này có thể coi là thế mạnh khác biệt để ngành du lịch rộng đường phát triển. Với tầm nhìn rộng mở, cả Hưng Yên và Thái Bình

và kiên cường. Điều này không chỉ hiện hữu trong đời sống thường nhật mà còn thấm sâu vào các di sản văn hóa, tín ngưỡng, lễ hội và phong tục tập quán truyền đời. Nghị quyết số 09-NQ/TU, ngày 3/10/2024 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh Thái Bình về phát triển du lịch trở thành ngành kinh tế quan trọng, trong đó trọng tâm là bảo tồn và phát

huy các giá trị di sản văn hóa vùng ven biển, biến di sản văn hóa thành các sản phẩm du lịch đặc sắc. Khi có sự kết hợp giữa cái chung và cái riêng của hai tỉnh sẽ tạo nên những sản phẩm du lịch mang thương hiệu riêng của tỉnh Hưng Yên (mới). Tuy nhiên, để làm được điều đó, cần có chiến lược đầu tư bài bản

và đặc biệt là chú trọng đến sự kết nối trong không gian văn hóa, du lịch vùng. Đây chính là yếu tố then chốt để hình thành chuỗi giá trị liên hoàn, mang lại hiệu quả thực tiễn và lâu dài.

Từ lớp trầm tích di sản ngàn năm đến hơi thở cuộc sống hôm nay, Hưng Yên và Thái Bình đang cùng nhau viết tiếp một hành trình mới, nơi văn hóa là nền tảng, du lịch là nhịp cầu và sự phát triển bền vững là đích đến. Hai miền đất cổ đang không chỉ gìn giữ hồn xưa mà còn chủ động lan tỏa những giá trị ấy trong dòng chảy hiện đại, để mỗi bước chuyển mình đều thấm đậm tinh hoa và bản sắc vùng đất cổ.

(còn nữa)

NHÓM PHÓNG VIÊN

HƯNG HÀ

Chủ động sản xuất vụ mùa

Đến nay, huyện Hưng Hà đã hoàn thành thu hoạch lúa xuân. Do thời gian chuyển vụ (giữa vụ xuân sang vụ mùa) rất ngắn nên công tác chuẩn bị đang được các địa phương tích cực triển khai nhằm bảo đảm cơ cấu giống, lịch thời vụ, phân dất giành vụ mùa thắng lợi toàn diện.

Tại cánh đồng thôn Bắc Sơn, xã Hồng An, dù

thời tiết nắng nóng nhưng bà con nông dân vẫn tích cực lao động. Bà Trần Thị Hương, thôn Bắc Sơn, cho biết: Ngay sau khi thu hoạch lúa xuân, chúng tôi đã hợp đồng với chủ máy để làm đất, khẩn trương xuống giống gieo mạ, về sinh đồng ruộng, chuẩn bị sản xuất vụ mùa. Vụ này, gia đình tôi cấy hơn 10 mẫu lúa, chủ yếu là các giống ngắn ngày như BC15, Nếp

97, mua tại cửa hàng của HTX DVNN xã, bảo đảm chất lượng.

Theo kế hoạch, vụ mùa năm nay xã Hồng An gieo cấy khoảng 237ha lúa mùa, trong đó cấy máy 60ha. Hiện nay, trên khắp các xã đồng của xã Hồng An đang có 15 máy bừa tập trung làm đất. Ông Nguyễn Thành Trung, Phó Giám đốc HTX DVNN xã Hồng An cho biết: Để hoàn thành

kế hoạch gieo cấy lúa mùa đúng thời vụ, bảo đảm cơ cấu giống, ngay sau khi thu hoạch xong vụ xuân, HTX tuyên truyền bà con nông dân bắt tay ngay vào làm đất gieo mạ vụ mùa. Cùng với đó, HTX liên kết với các doanh nghiệp có uy tín cung ứng gần 2 tấn lúa giống, khoảng 3 tấn phân bón và các vật tư khác bảo đảm chất lượng, giá thành hợp lý cho nông dân sản xuất vụ mùa. Chúng tôi phân dất gieo cấy xong trước ngày 18/7.

Vụ mùa năm nay, xã Hồng Minh đặt mục tiêu gieo cấy hơn 325ha lúa. Trong đó, các giống chủ lực là TBR225, BC15, Thiên ưu và khoảng 15ha lúa Nhật được triển khai nhằm phục vụ xuất khẩu. Đáng chú ý, toàn xã có khoảng 40% diện tích canh tác được thực hiện bằng hình thức cấy máy, góp phần nâng cao hiệu quả sản xuất và giảm sức lao động. Để bảo đảm tiến độ sản xuất, địa phương đã huy động tối đa nhân lực, máy móc và các nguồn lực tích cực xuống đồng làm đất, gieo mạ, chuẩn bị các điều kiện cần thiết cho vụ gieo cấy sắp tới. Ông Nguyễn Hoàng Anh, Giám đốc HTX DVNN xã Hồng Minh cho biết: Thời tiết năm nay không thuận lợi, nắng nóng kéo dài, lượng mưa ít, trong khi mực nước trên hệ thống

sông trực xuống thấp, gây nhiều khó khăn cho việc điều tiết nước phục vụ làm đất và gieo cấy. Trước tình hình đó, HTX đã chỉ đạo các tổ thủy nông căn cứ vào mực nước trên các tuyến sông để bố trí máy bơm hoạt động hết công suất mục tiêu là bảo đảm đủ lượng nước cần thiết cho các khâu: cày lồng đập rạ, gieo mạ và làm đất chuẩn bị gieo cấy. Với phương châm "thu hoạch đến đâu, làm đất ngay đến đó", đến thời điểm hiện tại, toàn bộ diện tích gieo cấy của địa phương đã được cày lồng đập rạ và khẩn trương hoàn tất khâu làm đất, sẵn sàng cho đợt cấy tập trung trong những ngày tới.

Năm 2025, huyện Hưng Hà phấn đấu gieo cấy trên 10.250ha lúa mùa, trong đó bố trí từ 60 - 65% giống lúa có năng suất cao, còn lại là giống chất lượng gạo ngon. Huyện tiếp tục duy trì và mở rộng phương pháp cấy lúa bằng máy, phấn đấu đạt gần 50% diện tích. Ông Lê Minh Tuấn, Trưởng phòng Nông nghiệp và Môi trường huyện cho biết: Chúng tôi chỉ đạo HTX DVNN các xã, thị trấn tuyên truyền, vận động nông dân khẩn trương làm đất ngay sau khi thu hoạch lúa xuân, khuyến cáo nông dân sử dụng với bột hoặc chế phẩm sinh học xử lý rơm rạ nhằm tạo điều kiện cho rơm rạ phân

hủy nhanh, bảo đảm sản xuất vụ mùa, tránh hiện tượng ngập lụt hữu cơ cho lúa mới cấy. Chủ động lấy nước tưới, làm đất, cung cấp giống, vật tư nông nghiệp bảo đảm chất lượng và ổn định giá bán cho người dân. Đồng thời, tăng cường tuyên truyền, vận động nhân dân đổi mới tư duy, áp dụng kỹ thuật thâm canh, quy hoạch vùng sản xuất theo cánh đồng mẫu; thực hiện cơ cấu giống lúa và lịch thời vụ gắn sản xuất vụ mùa với vụ đông; khuyến khích tích tụ ruộng đất, xây dựng nền nông nghiệp hiện đại, nông nghiệp sạch; đẩy mạnh thực hiện mô hình liên kết sản xuất và bao tiêu sản phẩm tại một số địa phương. Hưng Hà phấn đấu hoàn thành gieo cấy đúng lịch thời vụ trước ngày 20/7.

Với sự chủ động, tích cực của các địa phương, HTX và người dân, cùng sự chỉ đạo sát sao của ngành chức năng, huyện Hưng Hà đang bước vào vụ mùa năm 2025 với tinh thần khẩn trương, quyết tâm cao. Việc tuân thủ nghiêm lịch thời vụ, bố trí cơ cấu giống hợp lý, đẩy mạnh cơ giới hóa và áp dụng thâm canh bền vững sẽ là tiền đề quan trọng để huyện giành thắng lợi toàn diện trong sản xuất vụ mùa.

THANH THÚY

HỘI LIÊN HIỆP PHỤ NỮ TỈNH

Gắn 700 công trình tham gia xây dựng nông thôn mới nâng cao, nông thôn mới kiểu mẫu

Mô hình sản xuất rau an toàn ở xã Minh Khai (Hưng Hà).

Thời gian qua, các cấp Hội Liên hiệp Phụ nữ (LHPN) tỉnh đã triển khai gần 700 công trình, phần việc tham gia xây dựng nông thôn mới nâng cao, nông thôn mới kiểu mẫu. Trong đó, Hội LHPN huyện Thái Thụy thực hiện 291 công trình, huyện Hưng Hà 135 công trình, huyện Kiến Xương 150 công trình...

Hội LHPN các cấp đã tuyên truyền cho gần 296.000 lượt hội viên về tiêu chí xây dựng nông thôn mới nâng cao, gắn với thành lập 250 mô hình như "Chi hội phụ nữ xây dựng gia đình 5 có, 3 sạch", "Nhà sạch - vườn đẹp", "Ngôi nhà an toàn", "Phân loại rác tại hộ gia đình"... Ngoài ra, Hội còn xây dựng 8 mô hình điểm "Phụ nữ sản xuất rau an toàn"; hỗ trợ hơn 48.000 hộ hội viên vay vốn, sẵn thiện dạy nghề, tạo việc làm, xây nhà mái ấm tình thương. Các hoạt động tuyên truyền về dân số, an toàn thực phẩm, chống bạo lực gia đình, bảo vệ môi trường... cũng được triển khai thường xuyên.

Những công trình, phần việc thiết thực này đã góp phần nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho phụ nữ, lan tỏa tinh thần đoàn kết, trách nhiệm, xây dựng quê hương ngày càng văn minh, giàu đẹp.

BẢO AN

Nông dân xã Thái Phương (Hưng Hà) hoàn thành khâu lồng đập rạ chuẩn bị cho sản xuất vụ mùa.